

VINERI • 17 IULIE 2015 • ANUL LXV NR. 29

FOAIA românească

FONDAT ÎN 1951 100 FOAII

SĂPTĂMÂNALUL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

E HÁZBAN ÍRTA ALÁ 1849. JÚLIUS 14-ÉN
A ROMÁN-MAGYAR MEGBÉKÉLÉSI TERVEZETET
KOSSUTH LAJOS ÉS NICOLAE BĂLCESCU.
A 150. ÉVFORDULÓN ELHELYEZTE SZEGED ÖNKORMÁNYZATA.

ÎN ACEASTĂ CASĂ, LA 14 IULIE 1849,
KOSSUTH LAJOS ȘI NICOLAE BĂLCESCU
AU SEMNAT PROIECTUL DE PACIFICARE
ROMÂN-UNGARĂ.
CU OCAZIA ANIVERSĂRII A 150 DE ANI DIN PARTEA
PRIMĂRIEI MUNICIPIULUI SEGHEdin.

Ziua Culturii Române la Seghedin

Unde au dispărut românii din televizor?

Trei decenii și jumătate de artă plastică, la Chitighaz

Urmăriți-ne:

www.foaia.hu

foaia@foaia.hu

www.facebook.com/foaiaromaneasca

CALENDAR ORTODOX

20 iulie, luni, 1) Sf. Slăvitul Prooroc Ilie Tesviteanul

21 iulie, marți, Cuv. Simeon și Ioan Pustnicul; Sf. Prooroc Iezechiel; 1) Cuv. Rafail și Partenie de la Agapia

22 iulie, miercuri, Sf. Mironosiță, întocmai cu Apostolii, Maria Magdalena; Cuv. Mc. Marcelia (Post)

23 iulie, joi, Aducerea Moaștelor Sf. Sfințit Mc. Foca; Sf. Mc. Trofim și Teofil

24 iulie, vineri, Sf. M. Mc. Hristina; Sf. Mc. Ermoghen (Post)

25 iulie, sâmbătă, Adormirea Sf. Ana; Cuv. Olimpiada și Eupraxia

26 iulie, duminică, Sf. Sfințit Mc. Ermolae; Sf. Mc. Paraschevi din Roma. Duminica a VIII-a după Rusalii (Înmulțirea pâinilor)

Budapesta

AȚRU va funcționa
în loc de 15 cu 13 deputați

În urma deciziei cu nr. 121/2015, din 3 iulie, a Comisiei Electorale Naționale, Adunarea Generală a Autoguvernării pe Țară a Românilor din Ungaria va funcționa până la alegerile din anul 2019 cu 13 membri, în loc de 15, pentru căți ar avea dreptul.

La această situație s-a ajuns în urma demisionării celor doi deputați din partea Asociației Românilor din Budapesta, *Roxin Anna* și *Bálint István*, care din motive de incompatibilitate au renunțat la mandatul lor din AȚRU.

Pe lista electorală a ARB

au mai figurat și alte 16 persoane, care însă pe 30 decembrie 2014 au semnat că se retrag de pe listă, astfel Comisia Electorală Națională a decis ca cele două locuri din AȚRU să fie lăsate libere, nefiind ocupate de nimeni.

E.Ș.

Curiozități românești

**George Enescu
și Yehudi Menuhin****„ENESCU VA RĂMÂNE PENTRU MINE
ABSOLUTUL PRIN CARE EU ÎI JUDEC PE ALȚII”**

Asta a spus unul dintre cei mai mari muzicieni ai secolului al XX-lea, un fabulos violonist, dirijor, cu o carieră longevivă – 70 de ani –, una dintre cele mai prestigioase din istoria muzicii – Yehudi Menuhin.

Născut la New York, pe 22 aprilie 1916, descendent al unei familii de evrei emigranți din Rusia, Yehudi Menuhin a început studiul viorii la vârsta de doar 3 ani, iar în 1927, când era încă doar un copil de 11 ani, a venit în România să-l întâlnească pe George Enescu, de la care a luat lecții de vioară. Se mândrea că este elevul lui Enescu. Asta după ce, copil-minune de la 7 ani, a cântat, cucerind publicul cu concertul nr. 1 de Mendelssohn Bartholdy. Avea nevoie de un maestru. Și l-a găsit pe George Enescu, despre care scria: „Enescu mi-a dat lumina care a ghidat întreaga mea existență”.

La 11 ani a venit la Sinaia, la Vila Luminiș, și l-a găsit pe al său maestru, de care nu i-a mai despărțit decât moartea lui Enescu. L-a legat de Enescu o misterioasă prietenie, o rară bucurie intelectuală. Mai scrie despre el: „Enescu va fi una dintre marile descoperiri ale secolului al XXI-lea. Enescu a fost cel care mi-a aprins imaginația, deschizându-mi o perspectivă în tumultul și măreția lui Bach. Enescu va rămâne pentru mine absolutul prin care eu îi judec pe alții”. Din cauza lui Enescu, Yehudi Menuhin a rămas un mare prieten al românilor. Primul festival Enescu s-a bucurat de umărul său. A fost sufletul festivalului. A făcut totul, ca și cum ar fi fost român.

Yehudi Menuhin n-a fost numai copil-minune, dar a fost și un adolescent magnific, care a făcut turnee ambițioase în lumea întreagă. A fost un artist foarte implicat în toate nevoile vremii sale. De exemplu, în cel de-al doilea război mondial, la vârsta de 25 de ani, a susținut circa 500 de concerte pentru trupele aliate. N-a ținut cont de cortina de fier, a călătorit în țările estice, știind căta nevoie era de muzică. Mai cu deosebire în Ungaria, din cauza marii sale iubiri pentru Bela Bartok, acest mare compozitor. Yehudi Menuhin s-a distins interpretând sonata pentru vioară-solo a lui Bartok.

De 35 de ani în slujba ascultătorilor

În data de 26 iulie, emisiunea „O voce românească” a Radiodifuziunii Ungare (MTVA) aniversează 35 de ani de la prima difuzare în eter. Îi invităm pe ascultători să ne scrie amintiri legate de programele noastre, de realizatorii acestora, de emisiunile noastre de început, difuzate pe unde ultrascurte – bandă estică, (actualmente pe unde medii cu frecvențele de 873 și 1188 kHz și prin internet la www.mediaklikk.hu), despre impactul acestor emisiuni la vremea respectivă realizate cu și despre Măria Sa Ascultătorul. Așteptăm observațiile și propunerile Dvs., pentru că dorința noastră dintotdeauna a fost și este

să realizăm emisiuni pentru și cu participarea Dvs.! Adresa de mail: roman@radio.hu. Adresa poștală: Medimedia Kft, 6721 Szeged, Kossuth Lajos sgt. 29.

Cu mulțumiri: Redacția radio

Parada Clătitelor, la Moneasa

Parada Clătitelor din stațiunea balneoclimaterică Moneasa se va desfășura în zilele de 25 și 26 iulie. La cea de-a 15-a ediție, organizatorii își propun să doboare recordul în cea ce privește numărul participanților.

La evenimentul gastronomic organizat în stațiunea Moneasa sunt prezenți, în fiecare an, mii de turiști din zona de vest a țării, dar și din străinătate.

La ediția de anul trecut au fost preparate și servite

mii de clătite cu diverse umpluturi. Clătitele au fost preparate de agenți economici, dar și de reprezentanții unor primării din județul Arad, de ziariști, și de membri ai unor partide politice.

I.K.

Poza săptămânii

Un om între oameni, la deschiderea autostrăzii Nădlac II – Csanádpalota

(sursa foto: pressalert.ro)

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă: **Depuneri de coroane la placa Kossuth-Bălcescu, din Seghedin**
(foto: Iulia Kaupert)

Ziua Culturii Române la Seghedin

Sub acest titlu s-a desfășurat la Seghedin sâmbătă, 11 iulie, o amplă manifestare în organizarea Autoguvernării Românilor din oraș și a Catedrei de limba și literatura română a Universității din Seghedin. Programul a avut loc la Primăria orașului, și a început cu seminarul stagiatorilor POSDRU (Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane). După amiază s-au depus coroane de flori la placa memorială Kossuth-Bălcescu din piața Klauzál, care amintește de actul istoric al semnării proiectului de împăciuire româno-ungar de la 14 iulie 1849. A urmat apoi vernisajul expoziției de fotografii: „Banatul la 2014”, prezentat de prorectorul Universității de Vest din Timișoara, doamna Otilia Hedeșan și lansarea ultimului număr al revistei „Conviețuirea – Együttélés”, volum coordonat de lectorul universitar Elena Sandu. Este vorba despre o ediție aniversară, dedicată împlinirii a 65 de ani de la înființarea Catedrei de limba și literatură română din Seghedin. Ziua Culturii Române la Seghedin s-a încheiat cu o conferință internațională.

Pe lângă autoritățile din oraș și alți invitați din Cénadul Unguresc și Hódmezővásárhely, manifestarea a fost onorată și de Ioan Fodoreanu, consul general al României la Seghedin, dar și de Victor Micula, ambasadorul României în Ungaria, sosit direct de la un alt eveniment important al zilei: inaugurarea punctului de trecere a frontierei Nădlac II-Csanádpalota, primul punct ce leagă cele două țări pe autostradă.

Cunoaștere reciprocă prin dialog cultural

Legat de ce înseamnă pentru omul de astăzi și pentru comunitatea română care trăiește pe aceste meleaguri actul de pacificare româno-ungar încheiat în urmă cu 166 de ani, domnul ambasador a spus următoarele: „Acest proiect încearcă spiritual să aducă mai aproape maghiarii și românii. Și atâta timp cât spiritul acestui proiect va continua să fie viu, și va continua să prezinte sistematic acest mesaj societății

ungare și societății românești, cred că va continua să aibă viitor și va continua să contribuie într-un sens pozitiv la dezvoltarea relațiilor bilaterale româno-ungare. Dialogul cultural este un dialog care trebuie să ne ajute să ne cunoaștem mai bine reciproc, pentru că atunci când există ignoranță apare inițial scepticismul, neîncrederea și după aceea se poate pescui în ape tulburi. Proiecte cum este acest proiect de la Seghedin prin care se evocă întâlnirea între cei doi mari patrioți Nicolae Bălcescu și Lajos Kossuth, transmite un mesaj spre

viitor, care caută să aducă mai aproape cele două popoare. Este un mesaj de care avem nevoie, pentru că el duce la îmbunătățirea cunoașterii reciproce, între maghiari și români.”

„Cultivă-ți limba, cultivă-ți cultura...”

Despre importanța evenimentului, organizatorul principal al acestuia prof. univ. dr. Gheorghe Petrușan a subliniat: „Acest eveniment este un element esențial al culturii românilor din Ungaria și un element organic al identității românești.

(Continuare în pag. a 9-a)

EDITORIAL

Medicii noștri români

Suntem ferm convinși că nicio minoritate națională din Ungaria nu are atâția medici din rândurile sale câți avem noi, românii din Ungaria. Oricum, raportat la numărul comunității, sigur nu. Care este explicația? Printre absolvenții Liceului „N. Bălcescu” din Jula medicina generală a fost un domeniu preferat încă de acum 20, 30, sau chiar 40 de ani. Atunci majoritatea alegea facultățile din Ungaria, foarte puțini (1–2 pe an) plecau să studieze în România, la București. Spre satisfacția părinților și a întregii comunități, aproape toți dintre acești tineri au și terminat cu succes facultățile alese și s-au încadrat în câmpul muncii în zona de unde au plecat, adică în spitalele din Jula sau Bichișciaba.

Număr exact nu avem, credem că actualmente sunt în jur de 50 de medici români, dar toți cei care au probleme de sănătate și se internează sau beneficiază de tratamente la Spitalul Județean „Pándy” din Jula știu că la fiecare secție se găsesc medici români. Ba mai mult, numeroase secții chiar sunt conduse de medici români originari din Mice-rechi, Chitighaz sau Jula. Bolnavul român se poate bucura însă nu doar că este tratat de un medic care știe limba lui, dar și printre asistenți sunt foarte mulți care vorbesc limba română. Pe lângă medicii și asistenții români din comunitatea autohtonă, sunt și câțiva mutați aici din România. Ar fi interesant să se facă odată un sondaj printre medicii și asistenții din spitalul de la Jula în legătură cu limbile pe care le cunosc. Suntem siguri că mult mai mulți vorbesc românește, decât ne-am așteptat. Și pentru că la sufletul omului bolnav ajungi mai ușor prin limba lui maternă, foarte mulți lucrători din domeniul sănătății folosesc zilnic limba română. Fără vreun adaos la salariu pentru aceasta!

Medicii noștri nu sunt doar buni vindecători de boli, dar sunt și oameni inteligenți, cu o vastă cultură generală, și, foarte important pentru noi, cu toții sunt foarte buni vorbitori de limbă română. Unii pentru că și-au obținut diploma în România, și-au făcut acolo prieteni de o viață, alții pentru că au legături permanente cu oameni din România, etc. Iar tendința continuă. După calculele redacției noastre, după 1990 și până azi doar în România au terminat 13 medici (generali și stomatologi) din comunitatea românească, plus câțiva medici veterinari, dar în toți acești ani și la facultatea din Seghedin peste zece tineri de-ai noștri au depus jurământul lui Hipocrate, devenind medici. Actualmente avem 18 tineri care învață medicină cu bursa statului român la facultățile din România, în primul rând la Timișoara, Arad, Oradea, Cluj, Târgu-Mureș. Aceștia li se vor adăuga cei patru tineri, care și-au înaintat actele în vara acestui an.

Este un lucru îmbucurător că, deocamdată, virusul de a pleca în Occident nu i-a infectat și pe medicii români din zona Jula. Peste câțiva ani, e adevărat că unii vor fi atunci deja pensionari, vom avea peste o sută de medici români în Jula, mult mai mulți decât profesori de română. E bine, e rău? Într-un fel neapărat este bine: când te simți cel mai nenorocit pe lume, doborât de boală, vine să-ți aline durerile trupesti un medic care-ți vorbește în limba ta. Un medic care îți vindecă nu doar trupul, dar și sufletul. Un medic sau un asistent, care-ți vorbește în cea mai dulce limbă de pe pământ: limba mamei. Atunci, în acele momente deprimante, asta contează foarte mult.

Prin rețelele de socializare am aflat zilele trecute despre câțiva noi tineri din comunitatea noastră, care și-au încheiat cu succes studiile medicinale. Îi felicităm și le urăm bun venit printre bolnavii români din Ungaria. Odată cu vindecarea trupurilor să nu uite însă și de importanța vindecării sufletelor: să le vorbească bolnavilor români pe limba lor. Prin acest gest, ei fac mult pentru comunitatea din care au venit.

Eva Șimon

Binecuvântare în familia Pătcaș, la Biserica Baptistă din Micherechi

Duminică, 5 iulie, familia lui *Gheorghe* și *Adriana Pătcaș* din Micherechi a dus-o la binecuvântare pe prima lor fetiță, *Emilia*. Actul binecuvântării a fost oficiat de către *Daniel Burtic*, fost pastor al bisericii și *Petrică Crețu*, actualul pastor al Bisericii Baptiste din Micherechi. Au cântat spre slava lui Dumnezeu grupul de copii, fanfara și tinerii bisericii. Programul a început cu o cântare la vioară interpretată de către surorile *Alexandra* și *Patricia Burtic*.

S-au rugat pentru micu-

ța Emilia și bunicii fetei, *Vasile Martin* și *Ana Negruț Pătcaș* ca Domnul să o bine-

cuvinteze și să o păzească alături de întreaga sa familie.

A.C.

Omul nemulțumitor care a cerut o altă cruce

Isus spune: „Vino după Mine.” Opțional este „vino după Mine”, dar, odată ce-ai venit după Hristos, devine o obligație. Isus zice: „Vino după Mine.” Mă duc după El. În momentul când vede Isus că mă duc după El, spune: „Stop, acum, ia crucea.” În momentul în care te-ai hotărât să te pui la drum, să mergi după Isus Hristos, purtarea crucii nu-i mai opțională, ci e obligatorie. Până nu mergi după Isus Hristos, purtarea crucii este opțională. Tânărul bogat, aici a căzut, preaiubiților, știți cum? El a vrut să vină după Isus, dar să nu ia crucea. A zis Isus: „Vrei să vii după Mine?” „Da!” „Dacă zici că iubești pe toată lumea, îți dau ocazie azi să-i iubești pe cei mai mulți. Îți dai averea la săraci și tu vii după Mine.” Asta, deja era cruce. „Asta n-o pot face.”

Dvs. știți că cei mai mulți oameni care au venit la Isus au plecat de la El nemântuiți? Nu mântuiți. De ce? Pentru că Isus Hristos nu a făcut concesii spirituale nimănui în privința aceasta. „Dacă vrei, vii. Dacă nu vrei, nu vii. Dar, Eu îți pun în față calea vieții.” Nu mormăii că viața aceasta de credință e atât de grea.

Spunea părintele Iosif Trifa odată, că unul nemulțumitor zicea: „Ce mă apasă crucea asta. Mă apasă grozav.” A vrut să găsească o altă cruce. S-a dus și a găsit un înger și a întrebat: „Ce-i aici?”

„Depozit de cruci. Du-te și alegeți una, lasă pe-a ta jos și du-te și alegeți alta.” S-a dus acolo și erau mii și milioane de cruci. A căutat care i-a fost mai ușoară, care i s-a potrivit mai bine pe umăr. A găsit-o, a pus-o pe spate și a ieșit cu ea pe poartă.

I-a zis îngerul: „Ți-ai găsit? Ți-ai găsit.”

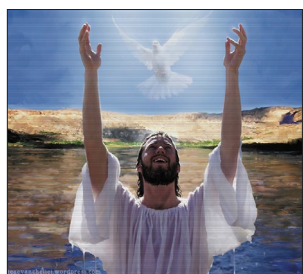
„Da.”

„Vezi că tot aia ți-ai luat-o cu care ai venit.”

I s-a părut că e mai bună. Suferim și trecem prin tot felul de probleme. Atunci când vedem că și alții suferă, parcă e crucea mai ușoară. Nu cred în fatalismul: „Oh, crucea mea.” E crucea mea și e frumoasă. Și o port de dragul lui Isus Hristos și mulțumesc lui Dumnezeu pentru toate încercările prin care Dumnezeu v-a trecut, pentru că vă garantez că dacă va mergea bine, mulți dintre dvs. nu erați mântuiți astăzi. Pentru că unul dintre marii noștri evangheliști este necazul.

Botez în apă la „Betel”

Duminică, 26 iulie, va fi o zi de sărbătoare pentru membrii bisericii pentecostale „Betel” din Micherechi. În cadrul serviciului divin va avea loc ceremonia de botez, în care trei persoane își vor încheia legământul cu Domnul. Predica va fi rostită de pastorul *Ioan Bodog* din Oradea. Serviciul divin va începe la ora 9.00.

Strângere de donații pentru copiii orfani din România

Tinerii Bisericii Baptiste din Micherechi organizează și anul acesta strângere de donații pentru copiii orfani de la Casa „Speranței” din Ineu de Criș.

Sunt așteptate orice donații (haine, jucării, alimente, articole cosmetice, șampon, gel de duș, deodorant, periuță, pastă de dinți, detergenți), care vor fi duse la sfârșitul lunii august copiilor din România.

Cei care doresc să contribuie la această lucrare o pot contacta pe organizatoarea *Maria Martin* la numărul de telefon: +3670/7797470.

A.C.

Religiunea curată și neîntinată, înaintea lui Dumnezeu, Tatăl nostru, este să cercetăm pe orfani și pe văduve în necazurile lor, și să ne păzim neîntinați de lume.

Unde au dispărut românii din televizor?

Acces scăzut la limba română prin tv-cablu în Ungaria

Programele TV românești ar fi un mare ajutor pentru îmbunătățirea limbii române pentru mulți copii, tineri, și nu numai, din comunitatea noastră. Însă accesul la programele românești de televiziune este tot mai greu, datorită trecerii de la emisia analogică terestră la emisia digitală terestră din România.

În România, tranziția de la emisia analogică terestră la emisia digitală terestră s-a încheiat la data de 17 iunie, conform acordului Geneva 2006, semnat de România. Începând cu această dată, Televiziunea Română a trecut la sistemul de emisie digitală terestră. Tranziția de la analogic la digital a adus schimbări și în casele familiilor de români din afara României. Mai multe familii de români din localitățile de lângă graniță cu România plătesc pentru televiziune prin cablu, dar nu au acces la programe românești.

Redacția noastră a fost contactată de mai multe familii de români din Julia, Micherechi și Chitighaz, fiind supărați de faptul că din televizorul lor „au dispărut românii”. Pentru a afla care este motivul eliminării programelor românești din pachetele de programe la care ei au abonamentele plătite, le-am venit în ajutor contactând firmele de cablu tv din localitățile respective.

Trecerea de la analog la digital

Avantajul televiziunii digitale este calitatea mai bună a imaginii și a sunetului comparativ cu televiziunea analogică. Recepția televiziunii digitale terestre în România se face din 17 iunie în întreaga țară. De la data mai sus amintită, televiziunea digitală terestră este singura posibilitate de a recepționa, gratuit, cu antenă de cameră sau de exterior, programe la televiziune, pe teritoriul României. De la 17 iunie, difuzarea analogică, receptată cu televizoarele clasice,

a fost întreruptă, în locul ei a pornit televiziunea digitală terestră, astfel programele românești urmărite până atunci nu au mai fost difuzate. Canalul TVR1 poate fi recepționat în mod analog în banda FIF pe întreg teritoriul României până la data de 31 decembrie 2016.

Mulți români din Ungaria, care nu mai au neamuri dincolo de graniță, întrețin legătura cu limba și cultura românească prin programele televizate. Pentru a veni în ajutorul lor cu răspunsuri referitoare la dispariția canalelor românești, am contactat firmele de cablu din satele românești, ca să aflăm care este motivul scoaterii din grilă a programelor românești.

Micherechi, singura localitate cu acces la programe românești

În localitatea Micherechi, firma de cablu tv, Jel-Kép, difuzează din anul 2007 cinci programe în limba română: TVR1, TVR2, PRO TV, ETNO TV și Speranța TV. Reprezentantul firmei de cablu din Micherechi ne-a informat că a fost vorba despre o problemă tehnică, care va fi soluționată rapid. Problemele au apărut pe neașteptate din cauză că firma de cablu nu are nicio relație cu România. Până la încheierea ediției noastre, lucrările necesare la utilaje au fost făcute, și deja pot fi urmărite ETNO TV, Speranța și PRO TV. Tot atunci am fost informați că, în câte-

va zile, abonații din Micherechi vor putea urmări din nou emisiunile de la TVR1 și TVR2.

Chitighaz și Bătania, fără programe românești

În Chitighaz, programele de televiziune se transmit prin firma UPC. În grila de programe Gold apar două programe AXN White și AXN Black în limba română. Alte programe deocamdată nu sunt difuzate. Familiile de români spun că ar fi normal să fie prezentă în fiecare casă de români programele românești, să urmărească știrile sau să se uite la filme. Adică, să aibă acces oricine la orice rețea de cablu, ca să poată să urmărească programele oricând și nu ne-aparat prin firme.

Turiștii să se informeze prin internet

Familiile de români din localitățile Bătania și Julia urmăresc programe românești prin Internet sau cu ajutorul antenelor Digi TV, cumpărate din România. Cei care se abonează la Digi TV Ungaria pot prinde un singur program în limba română: ProTV Internațional. Turiștii români, care vizitează orașele din apropierea graniței cu România, Seghedin, Julia sau Hajdúszoboszló, nu pot vedea la televizoarele de la hoteluri sau pensiuni niciun canal românesc.

A. Cioca

Pe scurt...

JULA

Autoguvernarea Românească din Julia, în colaborare cu Autoguvernarea pe Țară a Românilor din Ungaria, organizează în perioada 25–28 iulie, o excursie de patru zile în România. După informațiile primite de la *Mihai Cserhádi*, președintele Autoguvernării Românești din Julia, grupul alcătuit din elevi, profesori și tineri julani vor parcurge până la destinația finală din Sovata pe minunatul traseu Arad, Lipova, Deva, Sibiu, Praid, Sovata.

BUDAPESTA

Parohia Românească din Budapesta, așezată sub ocrotirea duhovnicească a Sfântului Prooroc Ioan Botezătorul, Înaintemergătorul Domnului, își va sărbători hramul cu întârziere, pe 26 iulie. Cu acest prilej, în Capela Ortodoxă Română din Budapesta, care funcționează în capitala Ungară de mai bine de un secol, va sluji Preasfințitul Părinte *Siluan*, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria, împreună cu un sobor format din *pr. Marius Maghiaru*, paroh și protopop de Budapesta, și *pr. protosinghel David Pop*.

MICHERECHI

Duminică, 26 iulie, în Biserica Ortodoxă din Micherechi, după Sfânta Liturghie, trei membre ale Oastei Domnului vor mărturisii credința Domnului. Au ales calea credinței: *Ileana Condoroș Bogyó*, *Ileana Cozma Roșu* și *Ana Cozma Petrușan*. Serbarea de mărturisire va fi săvârșită de preotul paroh *Ioan Bun*. La eveniment sunt invitați oaspeți de la Adunarea „Oastea Domnului” din Târgu Lăpuș, în frunte cu *Ioan Danciu*.

JULA

Facultatea de Științe Economice din Budapesta a organizat în primăvara aceasta ediția a XXXII-a a Conferinței Naționale a Studenților. Studenții au avut posibilitatea să concureze la 16 secții. La secția de științe economice a fost distins și fostul elev al Liceului „N. Bălcescu” din Julia, *Matei Repisky*, student la specializarea Dezvoltarea întreprinderilor a Facultății de Științe Economice din cadrul Universității din Seghedin.

EXPOZIȚIA CU VESTIGII ORTODOXE din colecția Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria

Poate fi vizitată de luni până vineri, între orele 10 și 16

Adresa: Julia, str. Kuruc nr. 11

Tabăra de la Sulina înseamnă vacanță, veselie și prieteni noi

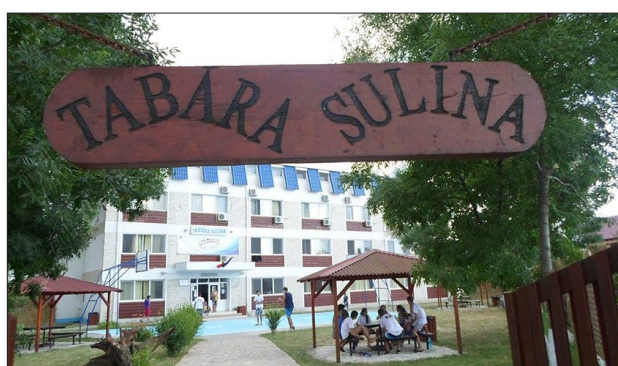
În perioada 29 iunie–6 iulie s-a desfășurat prima serie a Taberei Sulina. Am auzit de această oportunitate de când eram la școala generală, însă nu am mers din diferite motive. Domnul diriginte, *Robert Selejan* ne-a anunțat în ultima săptămână de școală despre această posibilitate, pe care am acceptat-o cu drag. Participanții au fost din clasa a 8-a: *Robert Rus, Martin Urban*, din clasa 9-a: *Fruzsina Boca și Ana Petrușan*. Din clasa noastră (11/B), ne-am prezentat: *Carina Iuhăș, Diana Bogdan, Maria Olteanu, Patricia Roșu, Alexandra Bigu și Attila Fazekas*. Din clasa paralelă (11/A): *Balint Berényi, Beniamin Cozma, Cristian Duma și Petra Kávási*, iar din clasa a 12/B: *Marko German, Szabolcs Ruja, Kinga Antal, Amanda Puiu, Samuel Gherman și Ioan Rocsin*.

În ziua de 28 iulie, duminică, pe la ora 13.00 am pornit de la Iula cu autocarul, care ne-a dus până în stațiunea Tulcea. De la Administrația Portului Tulcea ne-a așteptat un vapor. Cu acesta am trecut Delta Dunării în timp de 4 ore, după care am ajuns la Tabăra

Sulina. Cu multă nerăbdare am așteptat acel moment al sosirii, să atingem nisipul fin al plajei și să vedem, în sfârșit, marea cu ochii noștri. Chiar dacă timpul a fost nefavorabil câteva zile, nu ne-a oprit de a ne simți în largul nostru. Deja din prima zi ne-am acomodat, ne-am simțit ca acasă. La deschiderea oficială am avut posibilitatea s-o avem

alături de noi pe fosta campioană a sportului *Gabriela Szabo*, care în prezent este ministrul român al Tineretului și Sportului. Am avut deosebită plăcere să ne facem cunoștințe cu tineri români din Serbia, Ucraina și Republica Moldova,

care au participat ca și noi prin programul „ARC 2015”. Ne-am făcut prieteni noi, de neuitat. Am dori pe viitor să păstrăm legăturile cu acele persoane minunate cu care ne-am cunoscut și dacă este posibil să ne și vizităm. Am luat parte la di-

ferite activități, campionate de volei, baschet, fotbal, tenis de masă, teatru, muzică și un concurs de cunoștințe generale. Fiecare participant al activităților, la încheierea oficială a taberei, au fost premiați cu diferite premii, după meritele lor.

S-a făcut tombolă la care premiul era o tabletă Ipad, iar norocoasa câștigătoare a fost *Andreea Olteanu* de la Chitighaz. Cei din Serbia și Ucraina ne-au prezentat într-un program de seară dansurile tradiționale ale lor. Am făcut o vizită scurtă la Farul Comisiei Europene, îndrumați de un ghid, care ne-a prezentat istoria orașului Sulina, Delta Dunării și cele mai deosebite personalități care au trăit și au activat pentru înfrumusețarea acestui loc minunat. În timpul săptămânii, seara erau petreceri la terasele de pe plajă, distracții pentru toți tinerii și plimbări prin oraș.

Pentru noi, această tabără a însemnat foarte mult. Dorim să le mulțumim pe această cale tuturor celor care ne-au oferit această posibilitate de a participa. Sper ca și la anul să fie posibilă plecarea noastră în cel mai estic punct al României. Ne-am simțit nespuse de bine și ne-am îmbogățit cu amintiri de neuitat. Sperăm să ne reîntâlnim vara viitoare cu toții.

Carina Paula Iuhăș și Patricia Diana Bogdan, Liceul „N. Bălcescu” din Iula

Sulina este un oraș și un port liber din Delta Dunării, la extremitatea de răsărit a României, la vărsarea brațului Sulina în Marea Neagră. Aici se ajunge numai cu vaporul, fie pe Dunăre, fie pe Marea Neagră.

Anul acesta mi-am început vacanța de vară în tabără la Sulina, tabără organizată de DPRRP. În acest an, tabăra a avut loc în perioada 29 iunie–6 iulie. Pentru mine a fost o bucurie faptul că am avut ocazia de a petrece 8 zile într-un loc atât de frumos și magnific.

După un drum destul de obositor, în sfârșit, în fața noastră a apărut întinderea nesfârșită a mării albastre. Soarele se juca în valurile ei, făcând-o să strălucească în nuanțe diferite. După ce ne-am cazat, am și pornit spre plajă pentru a beneficia cât mai repede de binemeritata baie în valurile mării. De câteva ori am fost

Vacanță de vis la Sulina

chiar matinală, încât am putut vedea globul roșu al soarelui răsărind din apă dincolo de linia orizontului. Odată cu încălzirea nisipului, plaja se aglomera, toți venind să se bucure de soare, căldură și apă.

Din păcate, am avut parte și de zile ploioase, dar acest lucru nu ne-a împiedicat să ne simțim bine, să

profităm din plin de aceste momente. Tot timpul au fost organizate diferite activități, care ne-au acaparat întru totul (diferite concursuri între echipe, competiții, discotecă și altele).

Zilele au trecut una după alta, pe nesimțite, iar eu am început să realizez tot mai multe: că m-am dezo-

bișnuit ușor de activitățile mele de peste an, cum sunt televizorul, computerul.

Cred că elevii sunt dornici să meargă la mare alături de colegii și dascălii lor. Ei văd în acest lucru oportunitatea de a lega noi prietenii. A merge într-o altfel de tabără este o lecție de cunoaștere, de acceptare, de înțelegere și de respect. Astfel de ieșiri

îi ajută să învețe cum trebuie să se comporte atunci când sunt plecați de lângă părinții lor.

A fost o experiență unică pentru mulți dintre noi, rămânând cu impresii puternice în urma acestei minunate tabere, am legat multe prietenii. Pe parcursul acestor câteva zile am cunoscut oameni minunați, pe care nu îi voi uita prea curând. Am realizat în urma acestei călătorii că prietenia rămâne un lucru puternic în zilele noastre, ceea ce mă face să mulțumesc tuturor celor care ne-au oferit această șansă, celor care au făcut posibilă împlinirea unei vacanțe de vis. Îmi era foarte greu să mă gândesc că trebuie să mă despart de mare și de toate aceste locuri frumoase, dar a trebuit să-mi iau rămas bun și să-mi promit că mă voi întoarce.

Maria Olteanu, Liceul „N. Bălcescu”, Iula

Tabără de creație pentru elevii din Bedeu

„Obiceiurile numai atâtea valori vor avea cât vom transmite noilor generații”, cu acest scop s-a organizat în perioada 22–28 iunie, la Bedeu, tabăra de creație pentru copiii școlii generale și a grădiniței locale. Au participat copii cu vârsta cuprinsă între 6–16 ani. Tabăra a fost organizată de către Autoguvernarea Românească din Bedeu, în colaborare cu Școala generală și grădinița bilingvă, având ca scop răspândirea și valorificarea tradițiilor culturale românești, precum întărirea identității românești. Activitățile din prima săptămână din vacanța de vară au avut menirea să stimuleze creativitatea elevilor. Pe parcursul taberei,

Bedeu, din care au aranjat o expoziție frumoasă. Fetițele au fost încântate de materialul adunat, având dorința să coase și ele diferite lucruri de artizanat în culorile dominante de albastru, roșu și alb. Fructe, flori și multe alte motive au prins contur în lucrările copișilor de la grădiniță, care au desenat fructe. Tabăra de creație a cuprins și o excursie în România, la Piatra Craiului și la Valea lui Drăgan. În ultima zi a taberei a avut loc vernisarea expoziției din colecțiile adunate de către copii, după care părinții au admirat dansurile populare românești însușite pe parcursul săptămânii.

Maria Jurca

aceștia au realizat podoabe din mărgelile, au adunat fotografii vechi în care se văd porturile tradiționale, au desenat Binecuvântarea Casei cu cerneală, așa cum au făcut-o pe vremuri străbunii lor. Elevii au mai învățat dansuri populare românești, jocuri și cântece de copii. În cadrul taberei au colecționat de la locuitorii vârstnici din sat mășarițe (fețe de masă), folvideauă (păretare), cu motive din

Copii printre jurnaliști

Ziua de miercuri, 8 iulie, a fost pentru elevii școlii generale din Furta un bun prilej pentru a face cunoștință cu munca de la redacția săptămânalului „Foaia românească”. Vizita a început la Tipografia Schneider din Jula, unde este tipărit ziarul. Elevii au făcut cunoștință cu una dintre meseriile mai puțin vizibile, cea de tipograf. Însoțiți de profesoara de română, *Ecaterina Pop*, și de alte cadre didactice, au avut ocazia de a vedea care este drumul pe care îl parcurge un material tipografic, de la idee la forma

tipărită. Întorcându-se la redacție cu primul print al paginilor color al numărului de vinerea trecută a Foii, elevii au servit suc și prăjituri, în timp ce au ascultat-o pe redactora șefă, *Eva Șimon*, care le-a vorbit despre istoria ziarului prezentându-le chiar și primul număr, din 1951. Copiii curioși au studiat cu atenție paginile îngălbenite ale vechiului ziar. După vizita de la redacție, grupul de copii din Furta a poposit și la Catedrala Episcopală „Sf. Nicolae” din Jula.

A.C.

Nouă tineri români din Ungaria vor studia cu bursă în România

În data de 8 iulie, la sediul Consulatului General al României de la Jula, o comisie inter-ministerială, formată din reprezentanți ai Ministerului Afacerilor Externe al României, Departamentului Politici pentru Relația cu Românii de Pretutindeni și Ministerului Educației și Cercetării Științifice, a desfășurat activitatea de preselecție a candidaților de origine etnică română din Ungaria, care au aplicat pentru obținerea de burse de studiu în România, burse finanțate de statul român.

Comisia a beneficiat de sprijinul domnilor *Florin Trandafir Vasiloni*, consul general al României la Jula și *Monica Radu*, secretar II la Ambasada României la Budapesta. Consulatul General al României la Jula a oferit gratuitate tinerilor aplicanți, în ceea ce privește legalizările și traducerile actelor necesare întocmirii dosarelor de admitere.

Pentru anul universitar 2015/2016, Ministerului Educației Naționale a alocat pentru etnicii români din Ungaria un număr de 25 de locuri, 6 cu bursă și 19 locuri cu scutire de taxe școlare pentru studii universitare de licență.

Astfel, un număr de 9 tineri din Ungaria, care au îndeplinit cumulativ condițiile de înscriere, au depus dosarele în vederea admiterii la facultăți diverse, la diferite instituții de învățământ superior din România.

Omagiu Ovidiu Maitec, la Arad

Expoziția „Omagiu Ovidiu Maitec” face parte dintr-un proiect de trei expoziții: prima a fost găzduită de ICR Seghedin (noiembrie 2014), a doua a avut loc la

„Această expoziție este una dintre cele mai frumoase din ultimii ani”, a spus Onisim Colta la vernisaj, care a apreciat: „atât la nivelul viziunilor celor cinci

o scurtă evocare Ovidiu Maitec, după care *Rudolf Kocsis, Ștefan Oroian și Lorant Janos Demeter* și-au amintit cum l-au cunoscut pe marele maestru.

Expoziția „Omagiu Ovidiu Maitec” cuprinde lucrările a cinci artiști plastici, trei din România – *Dumitru Șerban, Onisim Colta, Rudolf Kocsis* – și doi din Ungaria – *Ștefan Oroian și Lorant Janos Demeter* și este dedicată marelui sculptor român (născut la Arad), Ovidiu Maitec, care ar fi împlinit 90 de ani (1925–2007).

Expoziția de la Arad este deschisă până în data de 25 iulie 2015. Ea poate fi văzută la Muzeul de Artă din Arad, Str. Gheorghe Popa de Teiuș, nr. 1-2, Sala Ovidiu Maitec.

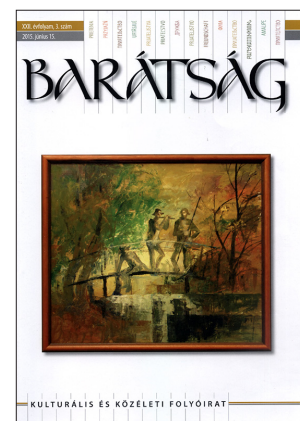
ICR Budapesta (decembrie 2014), iar cea de-a treia s-a deschis pe 25 iunie, la Muzeul de Artă din Arad, în sala care poartă numele maestrului Maitec.

expozanți” cât și la „armonia perfectă a panotării”, rezultând, în fapt, „o expoziție deosebit de bogată și totuși aerisită”. Cunoscutul artist plastic arădean a făcut și

Revista culturală „Barátság” prezintă catedrele de naționalitate din Seghedin

Cel mai nou număr al revistei culturale „Barátság”, apărut pe 15 iunie 2015, propune cititorilor săi un supliment în limba maghiară cu prezentarea Institutului de naționalități al Universității din Seghedin.

Un interviu realizat cu domnul *dr. Deák Imre*, subsecretar de stat pentru Culte, Minorități și Relația cu sfera civilă din cadrul Ministerului Resurselor Umane din Budapesta poate fi citit în primele pagini ale revistei. Paginile de prezentare ale Institutului de naționalități aduce în fața cititorilor câteva date despre catedrele de limba germană, română și slovacă, care alcătuiesc Institutul de naționalități din cadrul Institutului Pedagogic „Juhász Gyula” al Universității din Seghedin, înființat pe 1 octombrie 2007. Articolul semnat de profesorul universitar *dr. Ana Hoțopan*, cu titlul „Un sfert de secol despre cercetările istorice ale românilor din Ungaria”, evocă utilitatea cercetărilor științifice și culturale. Articolul cu titlul „Prezentarea românilor în manualul de cultură și civilizație românească dedicat

liceenilor români”, semnat de *dr. Petru Weber*, lector al Catedrei de Limba și Literatură Română, prezintă manualul dedicat elevilor români din Ungaria, care ajută la cunoașterea istoriei neamului căruia îi aparțin, precum istoria, geografia României și tradițiile românilor.

„Aspecte ale identității” este titlul articolului semnat de șefa Catedrei de Limba și Literatură Română, *dr. Mihaela Bucin*, care prezintă fragmente din istoria comunităților baptiste românești din Ungaria. Scopul scrierii este sensibilizarea la identitate și descoperirea oportunităților, care se află în comunitățile neoprotestante. **A.C.**

Pe 7 iulie a plecat dintre noi unul dintre cei mai însemnați ambascadori spirituali ai relațiilor culturale româno-maghiare: Anamaria Pop, scriitoare, traducătoare și om de cultură. A tradus în română peste 30 de volume din cele mai bune scrieri în proză ale literaturii maghiare din secolele al XX-lea și al XXI-lea, respectiv, 11 piese de teatru. Prin tălmăcirea operelor lui Márai Sándor, Esterházy Péter, Nádas Péter, Kertész Imre, Hervay Gizella, Forgách András, Thuróczy Katalin, Bartis Attila, a reușit să deschidă pentru publicul cititor român, căi spre sufletul culturii

maghiare contemporane. A lucrat cu ardoare pentru consolidarea relațiilor româno-maghiare, pentru conciliere și cunoaștere reciprocă. A fost președinte fondator și director de programe al Ligii Pro Europa, filiala Satu Mare; a îndeplinit de-a lungul vieții sale numeroase misiuni de diplomatie culturală. Între altele, a activat ca director al Institutului Cultural Român din Budapesta, în perioada 1999–2001. A fost membră a Societății Scriitorilor de Beletristică din Ungaria – Magyar Szépirodalmi Társasága, membră a Aso-

Anamaria Pop (1952–2015)

ciației Traducătorilor din Ungaria – Magyar Műfordítók Egyesülete, precum și a Uniunii Scriitorilor din România, Filiala Cluj.

Anamaria Pop s-a născut în 1952. În 1979 a absolvit Facultatea de Jurnalism din București. A publicat volume de versuri: *Castelul din siclame albe* (1972), *Pasul corbilor* (1980), *Corida* (1983), *Trăgătorul la țintă* (1999).

Premii și burse: Premiul Filialei Cluj a Uniunii Scriitorilor din România pentru traducere din literatura universală – acordat pentru traducerea romanelor *Privirea contesei Hahn-Hahn*, *Cartea lui Hrabal* și a volumului de teatru *Rubens și femeile neeuclidiene* de Péter Esterházy (2010),

Premiul Uniunii Scriitorilor din România pentru traducere din literatura universală – acordat pentru traducerea romanului *Harmonia caelestis* de Péter Esterházy (2009), Premiul Kosztolányi (pentru traduceri) – Pen Club din Ungaria (2004), Premiul Déry Tibor – acordat de Fundația Déry Tibor din Budapesta pentru traducerea romanului *Verbele auxiliare ale inimii* de Péter Esterházy (2004), Bursa Fundației Casa Maghiară a Traducătorilor din Ungaria (1998–2010), Bursa Füst Milán din cadrul Academiei Ungare (1992 și 2002).

(Urmare din pag. a 3-a)

Astăzi am vorbit nu despre istoria românilor din Ungaria, despre vremurile vechi și mai puțin vechi, ci am ținut să subliniem, mai ales pentru tinerii veniți din România, că aici, până la Primul Război Mondial, a fost o bogată viață culturală românească. Și întrebarea pe care trebuie să o analizăm este: cum reușește o minoritate națională să-și organizeze viața culturală și să o susțină, să se afirme și să supraviețuiască, în cadrul unui stat național multicultural, plurilingvist, o problemă actuală până și azi. Este clar că noi trebuie să continuăm această moștenire culturală într-un alt context politic, într-o altă lume, dar esențialul este același. Cultivă-ți limba, cultivă-ți cultura, pentru că altfel nu ești român, precum nu ești nici ungur, nici german, dacă îți pierzi limba, îți uiți cultura...

„Ne strângem în jurul acestei plăci...”

„În secolul XXI avem nevoie de niște ancore care ne leagă de trecut, mai ales când este vorba despre o comunitate redusă, despre o comunitate în care tinerii sunt foarte puțini, despre o comunitate destul de eterogenă. Noi, la Seghedin, suntem români băștinași veniți din diferite localități românești din Ungaria, suntem români din România stabiliți aici în ultimii douăzeci de ani.

Sunt de asemenea transilvăneni, care au venit în Ungaria și care vorbesc limba română. Placa Kossuth-Bălcescu amplasată în urmă cu douăzeci de ani pe zidul clădirii în care, în iulie 1849, Nicolae Bălcescu, Lajos Kossuth și Cezar Bolliac semnează un act de pacificare româno-maghiar, este pentru noi ca un fel de punct de întâlnire. Tradițiile se formează greu într-o comunitate eterogenă, însă această placă a reușit în ultimele decenii să ne facă să ne strângem în jurul ei și să așteptăm acest moment. Acum lucrurile acestea se fac cu oameni. Știm cu toții că meritul de a ne uni în jurul plăcii Kossuth-Bălcescu este al domnului prof. Gheorghe Petrușan. A fost ideea domniei sale amplasarea acestei

plăci. Eu cred că întâlnirile acestea ar trebui să devină un obiectiv important pentru noi, pentru că domnul Petrușan este la o vârstă înaintată, Autoguvernarea Românilor din Seghedin, care sponsorizează aceste întâlniri, o face prin activitatea dânsului și tare mă tem că pe viitor nu o să reușim să păstrăm această tradiție. De aceea, consider că la momentul actual și Catedra din Seghedin trebuie să se implice mai mult. Această comunitate mică din Seghedin poate deveni mai vizibilă prin acest eveniment. De la acest eveniment istoric au trecut mult peste o sută de ani... Pentru noi, întâlnirea Kossuth-Bălcescu de la Seghedin poate deveni un simbol și ne putem grupa în jurul lui așa cum am

făcut-o și de data aceasta”, a spus prof. univ. dr. Mihaela Bucin, șefa Catedrei de limba și literatura română a Universității din Seghedin.

Prelegeri despre pașoptiști

Ultimul program al zilei a fost conferința internațională organizată la Primăria din Seghedin, unde au

fost susținute următoarele prelegeri: *Claudiu Mesaroș* a vorbit despre Sfântul Gerard de Cenad – filosof și martir; *Petru Weber* a avut o prelegere despre „Ideea reconcilierii româno-maghiare în retrospectivă istorică, de la Pactul de Pacificare (1849) la Tratatul de bază (1996).

Irina Airinei a prezentat lucrarea „Amintiri pașoptiste în imaginarul bucureștean”, iar *Maria Sinaci* a vorbit despre „Viața și activitatea lui Alexandru Mocioni”.

Prof. univ. Elena Sandu a avut o prelegere despre „Literatura pașoptistă. Patriotism și spirit european”, iar prof. univ. Mihaela Bucin a făcut o prezentare a „Muzeului pașoptist”, un muzeu de relicve, care s-a înființat la Arad în anii imediat următori înfrângerii luptei de eliberare a maghiarilor. În final, domnul Gheorghe Petrușan a vorbit despre „Imaginea lui Andrei Țagușna în istoriografia română și maghiară”. **Ștefan Crâsta**

Târgul Meșterilor Populari

Ediția a XXII-a
17-19 iulie 2015
Oradea
Parcul N. Bălcescu

Vă invităm la a XXII-a ediție a Târgului Meșterilor Populari din România, care se va deschide oficial vineri 17 iulie, 2015, ora 18:30. La această ediție vor lua parte 150 de meșteri populari din principalele zone geografice și etnografice ale României (Bucovina, Moldova, Dobrogea, Muntenia, Oltenia, Banat, Crișana, Țara Oașului, Maramureș, Țara Făgărașului, Țara Bârsei, Bistrița-Năsăud etc.), dar și meșteri populari din Ungaria, Serbia, Camerun, renumiți în arta lemnului, prelucrarea pielii, icoane, pictură naivă, instrumente muzicale, împletituri din papură și nuiele, măști, olărit, ouă încondeiate, podoabe țărănești, țesături și port popular, prelucrarea metalelor, prelucrarea osului, prelucrarea sticlei, turtă dulce și plante medicinale.

Organizator:

în parteneriat cu

Grup Școlar
IOAN BOCCIOU
Oradea

Liceul cu Program
Sportiv "Bihorul"

Liceul Teoretic
Aurel Lazar

Locurile cu cel mai curat aer din România

Poiana Mărului

Dacă vă faceți concediul în România și vă doriți niște locații liniștite, cu aer curat, unde să puteți evada chiar și pentru câteva zile, sau de sfârșit de săptămână, specialiștii au realizat o listă cu zonele indicate, potrivit portalului romani-buni.info preluat de Romanian Global News.

Poiana Mărului

La mai puțin de 150 de kilometri de Timișoara se află Poiana Mărului, unul dintre cele mai frumoase obiective turistice din Banat. Zona este situată la 700 de metri altitudine, străjuită de Munții Țarcu și Muntele Mic. Aici, calitatea aerului este asigurată de patru componente esențiale: ozonul, ionizarea negativă, aerosolii naturali și puritatea. În plus, cercetătorii francezi susțin că aerul din Poiana Mărului este mai curat ca cel din zona Cascadei Niagara, adică ionizarea este de 10 ori mai mare, ea fiind benefică pentru sănătate și prevenind anumite boli, anunță clicksanatate.ro

Astfel, ionizarea negativă contribuie la ușurarea trecerii oxigenului din aer în sânge, influențează favorabil ritmurile respiratorii și

Cluj-Napoca

cardiace și tulburările endocrine de tot felul sau pe cele de metabolism. Ionii negativi exercită acțiuni calmante asupra cortexului cerebral, facilitând somnul și relaxarea și, de asemenea, prin stimularea producerii de serotonină, reglează somnul și buna dispoziție.

Băile Tușnad

Stațiunea din Harghita se află la 650 de metri altitudine și este cel mai mic oraș din țară. Este o oază de liniște și de sănătate pentru persoanele care suferă de anumite afecțiuni. Asta datorită lacurilor

sărate, a nămolului și a tratamentelor la mofetă. Supranumit și „Perla Ardealului”, orașul are o populație de puțin peste 1.600 de locuitori.

Cluj-Napoca

Potrivit unui clasament întocmit de Asociația Respira, în parteneriat cu revista „We Demain” și realizat folosind baza de date Airbase a Agenției Europene de Mediu, în Cluj se respiră cel mai curat aer din Europa.

Breaza

Orașul din județul Prahova este stațiune balneo-climaterică din anul 1928. Calitatea aerului localității se datorează ozonului și ionilor negativi, cu efect terapeutic.

În oraș și în împrejurimi există un bioclimat puternic stimulent, caracterizat prin valori joase ale presiunii atmosferice, aerul fiind și deosebit de bogat în radiații ultraviolete, datorat îndeosebi purității sale.

Regimul de cură în stațiune este recomandat în: nevroză astenică, sindroame neuro-astenice, boli endocrinometabolice (diabet zaharat, hipertiroidie și dislipidemii), tulburări circulatorii periferice, hipertensiune arterială, afecțiuni ale căilor respiratorii, anemii, etc.

Băile Tușnad

GLUME

Gheorghe: – Ce ai vecine de ești supărat?

Costel: – L-am împrumutat pe Ion cu 200.000 de dolari să își facă operație estetică!

Gheorghe: – Și, nu îți mai dă banii?

Costel: – Nu-l mai recunosc!

❖ ❖ ❖

Bulă intră într-un magazin de cartier:

– Aș dori condica de sugestii și reclamații, zice Bulă. Sunt foarte mulțumit de magazinul dumneavoastră.

– Ne bucurăm, domnule, spuse vânzătoarea. Dar ce v-a plăcut cel mai mult de la noi?

– Salamul... Ieri a cumpărat soacră-mea, a mâncat trei felii și acum e la reanimare...

❖ ❖ ❖

– Hai, spune-mi, nu mă fierbe. Ai obținut permisul de conducere?

– Nu știu încă.

– Cum adică nu știi? Ce-a spus examinatorul?

– N-a mai apucat să-mi zică nimic. A făcut infarct după doar doi kilometri.

❖ ❖ ❖

– Doctore, am voie să beau bere?, întreabă un alcoolic.

– Doamne ferește, răspunde doctorul. Asta v-am interzis acum doi ani!

– Da, dar mi-am închipuit că medicina a mai făcut progrese...

❖ ❖ ❖

Șeful către secretară:

– Ce faceți duminică?

Secretara (cu speranța în glas): – Nimic.

– Atunci permiteți-mi să vă reamintesc: astăzi nu este duminică!

❖ ❖ ❖

Un scoțian pe patul de moarte:

– Mamă, ești aici?

– Da, fiule, sunt aici!

– Nevastă, ești aici?

– Da, bărbate, sunt aici!

– Copii, sunteți aici??

– Da, tată, suntem aici.

– Toată lumea e aici?

– Da, măi, toți suntem aici!

– Atunci de ce e lumina aprinsă la bucătărie?

❖ ❖ ❖

– Am auzit că ți-a murit soacra. Ce a avut?

– Două mașini, o casă la munte și câteva bijuterii...

– Nu, întrebam de ce a murit?

– Păi a coborât în pivniță după cartofi și a căzut pe scări.

– Și voi ce ați făcut?

– Fasole.

TV

Arta fericirii

Vineri, 17 iulie, ora 14.00, TVR2

Emisiunea abordează tema dezvoltării personale, o temă de mare actualitate și de larg interes în secolul XXI, în care oamenii încearcă din ce în ce mai mult să se detașeze de limitările și restricțiile laturii materiale a vieții. În linii mari, evoluția ființei umane cunoaște patru direcții de dezvoltare personală: fizic, emoțional, mental și spiritual. Acestea vor fi de fapt și reperele după care se va construi editorial emisiunea. Vor fi invitați de marcă, oameni cu o mare experiență profesională, dar și de viață, oameni de la care oricine are de învățat, oameni care au reușit să transforme în artă, propria lor existență.

Prezentator: Mirela Vașadi

Expresul de Buftea

Sâmbătă, 18 iulie, ora 22.00, TVR Internațional

Film de montaj, pentru aniversarea a 50 de ani de comedie românească, utilizând fragmente din filme românești din perioada 1927-1977. Secvențele de legătură - conversațiile unor călători cinefili în drum spre studiourile cinematografice din Buftea - reprezintă aproximativ 40% din lungimea totală a filmului.

„Le suntem recunoscători autorilor pentru reîntâlnirile cu marii actori dispăruți sau marii actori în viață. Le suntem foarte recunoscători pentru efortul bun și binevoitor de a ne desține cu orice chip și pe orice cale; pe calea comediei, pe calea musicalului, pe calea music-hall-ului, pe toate căile, pentru că, dacă ne uităm bine, un excelent moment comic vine dintr-un film polițist.” - Eva Sârbu - 1979 (Cinema)

Răscala

Duminică, 19 iulie, ora 22.00, TVR Internațional

Prin intermediul țaranului Petre Petre, eroul principal al cunoscutului roman, sunt relatate evenimentele din timpul răscălei din 1907, de la declanșare și până la înăbușirea ei. Pe moșia de la Amara clocotesc nemulțumirile, în timp ce boierii sărbătoresc Crăciunul. Când țaranii amenință că vor da năvală, moșierul le răspunde cu arma, dezlănțuind mulțimea. Ecranizare după romanul omonim al lui Liviu Rebreanu.

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

20 IULIE, LUNI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: De dor și drag - emisiune de muzică populară realizată de Zoe Fuicu (Radio Timișoara) 17.55: Încheiere

21 IULIE, MARTI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Evenimente culturale din vestul României / relatează Agneta Nica 17.25: Femei celebre - serial al lect. Marieta Gavra 17.35 Reportaje, interviuri 17.55: Încheiere

22 IULIE, MIERCURI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.15: Clubul suporterilor 17.55: Încheiere

23 IULIE, JOI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.20: Revista presei 17.30: Serial: Creștinismul de-a lungul secolelor 17.55: Încheiere

24 IULIE, VINERI (Tiberiu Boca)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.55: Încheiere

25 IULIE, SÂMBĂTĂ (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: De dor și drag - emisiune de muzică populară realizată de Daniela Băcilă 17.10: Program de muzică ușoară românească - Portret Nicola 17.55: Încheiere

26 IULIE, DUMINICĂ (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” - emisiune religioasă 17.00: Sinteză știrilor săptămânii 17.10: Retrospectiva săptămânii (spicuri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

Ecranul nostru

miercuri, 22 iulie, Duna Tv, ora 6.30
Reluare: 22 iulie, Duna World, ora 12.30

Emisiunea în limba română va evoca memoria unor profesori români din Ungaria, care nu mai sunt printre noi: Cornelia Magori, Teodor Oltean și Gheorghe Martin. Vă invităm să urmăriți emisiunea retrospectivă și să ne reamintim de acei dascăli de odinioară, care într-adevăr au fost personalități remarcabile ale comunității românești din Ungaria.

Realizator: Tiberiu Boca

Contactele redacției românești:
6721 Seghedin, Blv. Kossuth L.
nr. 29, Tel.: 06-62/549-201

Abonați-vă la E-Foaia la prețul de anul trecut!

„E-Foaia” este varianta electronică a „Foii” tipărite. Cititorii „E-Foii” vor avea avantajul că vor putea citi paginile revistei în color și cu o zi mai devreme decât ceilalți abonați. „E-Foaia” cuprinde și acele articole și fotografii, care în ediția online nu apar.

„E-Foaia” este realizată în format PDF și poate fi citită cu programul gratuit Adobe Reader, cu ajutorul căruia puteți să căutați expresii sau conținuturi, dar puteți și printa toată revista.

Abonamente la „E-Foaia”:

3 luni - 1200 ft

6 luni - 2000 ft

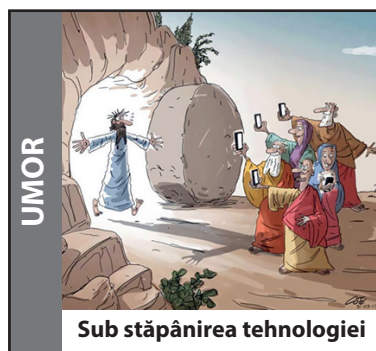
12 luni - 3500 ft

MICA PUBLICITATE

Casă de vânzare în Julia

Casă de vânzare la doar câteva sute de metri de stațiunea termală Julia, într-un mediu plăcut, și curte, în localitatea Julia. Imobilul are living, bucătărie, sufragerie și trei camere, baie, WC și încălzire centrală cu gaz sau cu lemne. În curte sunt clădiri anexe: garaj, un spațiu pentru lemne. Imobilul are 156 mp și este urgent de vânzare, preț informativ 60.000 euro sau 18 milioane de forinți negociabil. Imobilul se află în orașul Julia, pe strada Silva la nr 5. Mai multe informații la telefon 0036-70/6308407, adresa e-mail: tiberiu.boca@gmail.com.

Sub stăpânirea tehnologiei

ADRESE UTILE

REPREZENTANȚE

Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria (UCRU)

5700 Julia, str. Gh. Doja nr. 8
Tel./fax: (+36-66) 463-079
Președinte: Marius Maghiaru
E-mail: uniuneaculturala@gmail.com
Website: www.romanul.hu

Autoguvernarea pe Țară a Românilor din Ungaria (AȚRU)

5700 Julia, str. Eminescu nr. 1
Tel., fax: (+36-66) 463-951
Președinte: Tiberiu Juhász
E-mail: atru@globonet.hu

MISIUNI DIPLOMATICE

Ambasada României

1146 Budapesta, str. Thököly nr. 72
Tel.: (+36-1) 384-8394
Telefon mobil de permanență: (+36 30) 535 69 12
Vă rugăm să folosiți acest număr de telefon pentru a comunica situații deosebite (ex: accidente, decese, răni, dispariții de persoane), care reclamă urgență - la acest număr de telefon nu se fac programări și nu se furnizează informații consulare.
Ambasador: Victor Micula
Website: http://budapesta.mae.ro
E-mail: budapesta@mae.ro

Consulatul General al României

6720 Seghedin, str. Kelemen nr. 5
Tel./fax: (+36-62) 424-431, (+36-62) 424-429
Telefon mobil de permanență: (+36 30) 6777 980
Consul general: Ioan Fodoreanu
Website: http://szeged.mae.ro
E-mail: szeged@mae.ro

Consulatul General al României

5700 Julia, str. Munkácsy nr. 12
Tel.: (+36-66) 465-130
Fax: (+36-66) 465-142
Telefon mobil de permanență: (+36-30) 635-7181
Consul general: Florin Trandafir Vasiloni
Website: http://gyula.mae.ro/
E-mail: gyula@mae.ro

INSTITUȚII CULTURALE

Institutul de Cercetări al Românilor din Ungaria

5700 Julia, str. Gh. Doja nr. 8
Tel., fax: (+36-66) 463-079
Director: dr. Maria Berényi
E-mail: romanintezet@gmail.com
Web: www.romanintezet.hu

Institutul Cultural al României de la Budapesta

1146 Budapesta, str. Izsó nr. 5
Tel.: (+36-1) 383-2693, fax: (+36-1) 383-5345
Director: Gabriela Matei
E-mail: romankulturalis.intezet@upcmail.hu
Web: www.icr.ro/budapesta

Institutul Cultural al României Budapesta - filiala Seghedin

6720 Seghedin, piața Dugonics nr. 2.
E-mail: rki.szeged@invitel.hu

Trei decenii și jumătate de artă plastică, la Chitighaz

Parcul pitoresc al Castelului Almásy din Chitighaz a fost eternizat și în această vară în mai multe creații ale artiștilor plastici și ale tinerilor care au participat la cea de-a 35-a ediție a Taberei libere de creație. Tabăra a avut loc în perioada 29 iunie–10 iulie și a reunit din nou creatori din Ungaria, România și Slovacia. Deschiderea evenimentului s-a realizat luni, 29 iunie, în atelierele de creație ale Școlii profesionale „Harruckern János” din parcul Castelului din Chitighaz, iar în ultima zi a taberei a avut loc o expoziție din lucrările realizate pe parcursul celor două săptămâni.

Un paradis al culorilor

Această tabără internațională de creație de douăzeci de ani este patronată de Asociația „Școala Liberă de Arte Plastice a județului Bichiș”, a cărei președintă este *prof. Deli Zoltánné Szabó Éva*. Secretara asociației este *Valeria Megyeri*, româncă din Chitighaz, care este coordonatorul acestei acțiuni de la începuturi. Ea ne-a mărturisit despre tabără următoarele: „De 35 de ani, consecutivi, la începutul lunii iulie, Tabăra liberă de creație și de artă plastică de la Chitighaz își deschide porțile. Ea a fost organizată în primii ani de artiști plastici din Chitighaz, Csóka János și Kalcsó József, iar atelierul de pictură a fost găzduit de Căminul Cultural din Chitighaz, al cărui director era pe-atunci

domnul *Gheorghe Ardelean*. Eu conduc tabăra din 1986: adun materialele, țin legătura cu artiștii, stabilesc cine să fie profesorii, aranjez cazarea și masa, și procur materialul cu care se lucrează. Mă străduiesc să obțin finanțări prin proiecte, într-un an reușesc, în altul nu. Avem o relație de colaborare foarte bună cu artiștii din Arad, și acum sunt aici domnul *Pavel Jurik*, *Liviu Leonte* și *Maria Furnea* și încă mai așteptăm și alții. Scopul nostru este să vină cât mai mulți tineri la această tabără. Acum avem aproximativ 50 de participanți, majoritatea experimentează arta și în cursul anului la școli de profil sau la diferite cercuri de artă plastică. Media de vârstă este foarte diferită, între 12 și 70 de ani, de aceea ideile și imaginația sunt variate,

iar bucuria creației comune îi inspiră în mod deosebit și învață foarte mult unul de la celălalt. Anul trecut tema de creație a fost „Culori și sunete”, iar pentru aceste zile avem ca temă Parcul Castelului, de aceea se poate observa în majoritatea tablourilor parcul luat din toate unghiurile. În aceste două săptămâni, la atelierul de pictură este un paradis al culorilor. Fiecare pune pe pânză sau pe vitralii cele mai frumoase idei, gânduri și sentimente. Este extraordinar și așteptăm în fiecare an toți iubitorii de frumos să vină aici și să își încerce talentul.”

Cea mai mare satisfacție a vieții – pictura

Andra Motoc, elevă în clasa a XI-a la Liceul de Arte Plastice din Timișoara, este specială, iar talentul său de a picta în culori vii, optimiste, este cu siguranță o încântare pentru ochii oricărui privitor. Andra a început să picteze mai întâi în joacă. A fost un joc frumos, care a fost apreciat de cei dragi ai ei, care au încurajat-o să urmeze acest drum. „Îmi place să pictez. Lucrez foarte mult, zilnic desenez sau pictez acasă. La liceu avem o zi pe săptămână când numai asta facem. Învăț pictură și design și cu

o doamnă, care se ocupă de mine să progrez cât mai mult. M-am simțit atrasă de desen încă de mică. Mi-am dat seama că mă pot exterioriza mult mai ușor prin intermediul desenelor, picturilor, schițelor. Pictura îți dă posibilitatea prin îmbinarea culorii cu forma să transmiți o senzație, trăire, un sentiment. Toate acestea țin de fiecare lucrare în parte și de fiecare privitor. Trebuie să îți placă ceea ce faci, să depui mult efort și pasiune pentru a avea rezultate frumoase”, ne-a mărturisit Andra Motoc la tabăra din Chitighaz, prima s-a tabără de acest gen la care a participat.

Mi-ar plăcea ca arta să devină „slujba” mea

Ioana Cociș este tot elevă al Liceului de Arte Plastice din Timișoara. Își amintește

cu drag că încă din copilărie a avut o înclinație spre desen. „Deși nu-mi place să mă gândesc la viitor, pentru că lucrurile se pot schimba de pe o zi pe alta, mi-ar plăcea ca arta mea să devină „slujba” mea și să-mi pot asigura, astfel, existența. Dacă aș avea oportunitatea să plec pentru o specializare într-o altă țară, aș pleca. Mă pot inspira din orice. Sunt în căutarea stilului propriu...” *Ioana* abordează grafica, este foarte talentată și a fost foarte apreciată la tabără pentru lucrările realizate la atelierul de pictură din Chitighaz. Și pentru ea, tabăra de creație din Chitighaz a fost prima experiență de acest gen. A fost foarte încântată și dorește ca pe viitor să vină la Chitighaz de câte ori va avea posibilitatea.

A.B.

Andra Motoc

Ioana Cociș

FOAIA
românească
17 iulie 2015
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Șimon. Colectiv redacțional: Anca Liana Butar, Ana Cioca Czesznak. Editura și redacția: 5700 Julia, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789, E-mail: foaia@foaia.hu, Editor responsabil: Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Julia, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Schneider Nyomda Kft, 5700 Julia, str. Károly R. nr. 7. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichiș și Csongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2015: 3 luni 1200 forinți; 6 luni 2400 forinți; 1 an 4800 forinți. Publicația apare cu sprijin de la Fondul de Subvenții al Ministerului Resurselor Umane (Budapesta, Ungaria) și de la Ministerul Afacerilor Externe - Departamentul Politici pentru Relația cu Românii de Pretutindeni (București, România).